

Sygn. akt III RC 71/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Daria Dusanowska

Protokolant: Monika Maleńczak

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2021 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletnich Z. D. i J. D. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową P. S.**

przeciwko **P. D. (1)**

o podwyższenie alimentów

I. zasądza od pozwanego P. D. (1) na rzecz małoletniej powódki Z. D. alimenty w kwocie po 650,00 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie oraz na rzecz małoletniego powoda J. D. alimenty w kwocie po 650,00 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie alimenty w kwocie po 1300,00 zł (tysiąc trzysta złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów P. S., począwszy od dnia 15 sierpnia 2021 r., z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia

w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Głubczycach z dnia 4 lutego 2016 r., w sprawie sygn. akt III RC 77/15 w kwocie po 450,00 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie na rzecz Z. D. oraz w kwocie po 450,00 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie na rzecz J. D., łącznie w kwocie po 900,00 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. nie obciąża pozwanego kosztami procesu,

IV. nieuiszczone koszty sądowe w zakresie nieuwzględnionej części powództwa ponosi Skarb Państwa,

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 71/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lipca 2021 r. przedstawicielka ustawowa małoletnich Z. D. i J. P. S., wniosła o zasądzenie od pozwanego P. D. (1) na rzecz małoletnich tytułem alimentów kwoty po 1.000,00 zł miesięcznie tj. łącznie po 2.000,00 zł miesięcznie, płatnych do 15 - tego dnia każdego miesiąca do rąk matki małoletnich wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, począwszy od 15 sierpnia 2021 r. , a to w miejsce alimentów w kwocie po 450,00 zł na każdego z małoletnich miesięcznie orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Głubczycach sygn. akt III RC 77/15. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, iż od ostatniego wyroku w sprawie o alimenty upłynęło 5 lat, dzieci zmieniły szkoły, a wydatki na ich utrzymanie bardzo wzrosły i aktualnie wynoszą około 5.000,00 zł. Na ww. kwotę składają się koszty żywienia w wysokości 1500 zł, ubrania 600,00 zł, korepetycje 500,00 zł. Przedstawicielka ustawowa wskazała, iż jej wynagrodzenie wynosi 3.300-3.500,00 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew pozwany P. D. (1) /k. 18 akt/ wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazano, iż aktualna sytuacja pozwanego nie pozwala mu na partycypację w kosztach utrzymania małoletnich na wyższym aniżeli dotychczasowym poziomie. Pozwany jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, z uwagi na chorobę - cukrzycę i retinopatię cukrzycową, insulino oporność ma problemy z podjęciem stałej pracy. Utrzymuje się z prac dorywczych, jego dochód wynosi około 2.000 - 2.300 zł miesięcznie. Pozostaje w związku, z którego w sierpniu 2021 r. urodziło mu się dwoje dzieci. Dzieci urodziły się jako wcześniaki, w związku z czym będą wymagać diagnostyki i rehabilitacji. Pozwany prowadzi gospodarstwo domowe z partnerką, wynajmując mieszkanie, koszt wynajmu to kwota 1.900-2.000 zł miesięcznie. W związku ze stanem zdrowia ponosi koszt ok. 250-300 zł miesięcznie,

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. D. ur. (...) i J. D. ur. (...) są dziećmi P. S. i J. D.

dowód: - odpisy skrócony akty urodzenia karta 6-7 akt sprawy III RC 77/15,

Wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 r. sygn. akt III RC 77/15 Sąd Rejonowy w Głubczycach zasądził od pozwanego P. D. (1) na rzecz małoletniej powódki Z. D. alimenty w kwocie po 450,00 zł miesięcznie oraz na rzecz małoletniego powoda J. D. alimenty w kwocie po 450,00 zł miesięcznie tj. łącznie w kwocie po 900 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10 - tego każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich P. D. (2), począwszy od 8 lipca 2015 r. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 6 czerwca 2011 r. sygn. akt III C 1682/09 w kwocie po 400,00 zł miesięcznie na rzecz Z. D. i po 300,00 zł miesięcznie na rzecz J. D..

W dacie ww. orzeczenia małoletnia Z. D. miała 11 lat i była uczennicą klasy (...) Publicznej Szkoły Podstawowej w B.. Za zakup używanych podręczników do klasy V jej matka zapłaciła kwotę 100,00 zł. Z. uczęszczała do szkoły muzycznej w R., nauka w szkole była nieodpłatna. Małoletnia była zdrowa.

Z kolei małoletni J. D. miał 9 lat i jest był klasy (...) Publicznej Szkoły Podstawowej w B.. Tytułem składki klasowej w ww. roku szkolnym P. D. (2) uiściła opłatę 50,00 zł, zaś tytułem ubezpieczenie w (...) 62,00 zł. Małoletni uczęszczał do ogniska muzycznego w R., miesięczny koszt tych zajęć obejmował kwotę 160,00 zł (do września była to 150,00 zł), ponadto istniała konieczność wypożyczenia instrumentu w kwocie 15,00 zł miesięcznie. J. D. był zdrowy dzieciakiem.

dowód: - dokumenty znajdujące się w aktach sprawy SR w Głubczycach sygn. akt III RC 77/15

Z. D. ma obecnie 17 lat, chodzi do szkoły średniej. Koszt dojazdu małoletniej do szkoły to kwota 170,00 zł. Koszt zakupu zestawu książek do szkoły obejmował kwotę ok. 650,00 zł. Hobby małoletniej są konie, koszt utrzymania w stajni trzech koni to kwota 1500 zł miesięcznie.

J. D. ma obecnie 15 lat, uczęszcza do szkoły średniej. Koszt dojazdu do szkoły to kwota 150,00 zł miesięcznie, podręczniki do szkoły kosztowały ok. 650,00 zł. Małoletni uczęszcza na korepetycje z angielskiego, których koszt wynosi 200,00 zł miesięcznie, korepetycje z matematyki, których koszt wynosi 200,00 zł miesięcznie oraz na korepetycje z polskiego za kwotę 100,00 zł miesięcznie.

Ubezpieczenie rocznie każdego z dzieci wynosi 60,00 zł, zaś co miesiąc dodatkowo opłacany jest koszt opieki medycznej w kwocie 15,00 zł. Małoletni są zdrowi.

dowód: - przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powodów k. 51 akt,

Partycja S. ma 36 lat, obecnie zatrudniona jest (...) O. za wynagrodzeniem w kwocie ok. 3.500,00 zł. Pobiera na dzieci świadczenie 500 plus. W dacie poprzedniego orzeczenia nie pracowała, utrzymywała się z zasiłków i pomocy rodziców. Tak jak w dacie poprzedniego rozstrzygnięcia mieszka u rodziców, nie ponosi żadnych kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

dowód: - zaświadczenie o zarobkach k. 14-15 akt,

-przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powodów k. 51 akt,

-dokumenty znajdujące się w aktach sprawy SR w Głubczycach sygn. akt III RC 77/15

P. D. (1), ma 36 lat, z zawodu jest mechanikiem pojazdów samochodowych. W okresie od 06.09.2014 r. do 09.09.2014 r. zatrudniony był w (...) PL (...). z o.o. jako monter. Od 22 września 2014 r. zarejestrowany był w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku. Źródłem utrzymania pozwanego były wówczas prace dorywcze. Pozwany pracował jako spawacz, ślusarz, lakiernik, wykonywał prace przy wycince, a także na budowie. Z tego tytułu pozwany osiągał na terenie kraju wynagrodzenie w wysokości około 2.000,00 zł. P. D. (1) w okresie od czerwca do września 2015 roku pracował, bez umowy, sezonowo na terenie Republiki Czeskiej, na żwirowni, uzyskując wynagrodzenie w kwocie od 8.000 do 12.000 koron czeskich. W październiku na terenie Republiki Czeskiej pracował przez tydzień, w dacie wydawania poprzedniego orzeczenia również pracował dorywczo w Czechach. W 2021 r. na okres próbny pracował w (...)O. jako montażysta, za wynagrodzeniem około 2.700,00 zł. Pozwany nie był zainteresowany kontynuowaniem zatrudnienia, wskazując, iż ma problemy z kręgosłupem, a praca jest za ciężka.

Obecnie pozwany nie ma stałego zatrudnienia, nie jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy. Utrzymuje się z prac dorywczych, pomocy rodziców oraz z oszczędności. Deklaruje podjęcie w najbliższym czasie pracy w charakterze brukarza za wynagrodzeniem 17,00 zł za godzinę.

Pozwany w dalszym ciągu choruje na cukrzyce, ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności o charakterze trwałym. W związku z chorobą pobiera leki, których zakup wiąże się z kosztami w wysokości około 250,00 zł.

Aktualnie P. D. (1) gospodarstwo domowe prowadzi z żoną i dwójką małoletnich dzieci, które urodziły się w sierpniu 2021 r. Dzieci urodziły się jako wcześniaki, z czym wiążą się koszty diagnostyki medycznej. Rodzina mieszka w C. w wynajmowanym mieszkaniu, koszt wynajmu to kwota 1.600,00 zł plus media w wysokości

około 500 zł. Żona pozwanego pracuje jako nauczyciel, aktualnie przebywa na urlopie macierzyńskim. Pozwany nie zna wysokości jej zarobków.

P. D. (1) nie posiada majątku, jest właścicielem samochodu marki V. (...) rok produkcji 2001, o wartości około 4.000,00 zł.

Wobec pozwanego prowadzona jest egzekucja należności alimentacyjnych na rzecz powodów.

dowód: - przesłuchanie pozwanego P. D. (1) k. 51-52 akt,

- orzeczenie o niepełnosprawności k. 24 akt
- odpisy skrócone aktów urodzenia k. 20-21
- wyciąg k. 23 akt,
- faktura k. 25 akt,
- zaświadczenie o dokonywanych wpłatach k. 27 - 30 akt

- dokumenty znajdujące się w aktach sprawy SR w Głubczycach sygn. akt III RC 77/15,

P. D. (1) nie utrzymuje kontaktów z Z. i J.. Z synem wiedział się na Świata Bożego Narodzenia w 2020 r., zaś z córką ostatnie spotkanie odbyło się około 2 lat temu. Nie czyni regularnie dla małoletnich prezentów, w zeszłym roku przekazał synowi pieniądze.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy ustalono w oparciu o ww. dowody z dokumentów, których wiarygodność w ocenie Sądu nie budziła wątpliwości. Na uwzględnienie zasługiwały także zeznania stron w zakresie ich sytuacji majątkowej i zarobkowej, sytuacji rodzinnej, oraz częściowo zeznania P. S. na okoliczność zakresu aktualnych usprawiedliwionych potrzeb małoletnich.

Zgodnie z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się m.in. istotne zwiększenie lub obniżenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji oraz istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na wskazanym przepisie wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu. W myśl zaś art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Art. 135 § 1 k.r.o. stanowi natomiast, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, przy czym wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (§ 2).

Porównując stan istniejący w dacie poprzedniego orzeczenia, ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu, stwierdzić należy, iż zaistniały przesłanki uzasadniające podwyższenie alimentów należnych małoletnim, jednakże w niższym zakresie aniżeli żądany przez stronę powodową.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego uprawnione jest stwierdzenie, iż od czasu poprzedniego orzeczenia do wytoczenia niniejszego powództwa nastąpiła istotna zmiana okoliczności, albowiem pomiędzy datą orzeczenia w przedmiocie alimentów, a datą wytoczenia kolejnego powództwa upłynęło ponad 5 lata. Wynikający z upływu czasu rozwój dzieci powoduje oczywisty wzrost ich potrzeb, jak chociażby wzrost kosztów zakupu żywienia, ubrania, w tym także wzrost kosztów wynikający z ogólnego wzrostu cen. Ponadto w związku z zakończeniem edukacji w szkole podstawowej i obecnie edukacją w szkole średniej powstały dodatkowe koszty w postaci: zakupu podręczników po ok. 650,00 zł na każdego z małoletnich, dojazd do szkoły w kwotach po 170,00 zł i 150,00 zł miesięcznie, korepetycje J. w kwocie 500 zł miesięcznie. Niewątpliwie również potrzeby nastolatków w wieku 17 i 15 lat są wyższe aniżeli dzieci w wieku 11 i 9 lat.

Jednakże zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dał podstaw do przyjęcia, iż potrzeby małoletnich kształtują się na poziomie po 2.500,00 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich. Wskazana kwota jest niewykazana i jawi się jako zawyżona. Otóż poza kosztami związanymi z edukacją nie wykazano żadnych szczególnych potrzeb małoletnich, które są dziećmi zdrowymi, rozwijanymi się prawidłowo. W szczególności Sąd za usprawiedliwione potrzeby nie uznał kosztów utrzymania 3 koni w kwocie 1.500,00 zł miesięcznie, albowiem koszt ten przekracza zasadę równej stopy życiowej.

Kierując się zasadami doświadczenia życiowego, przy uwzględnieniu wieku małoletnich, ich dobrego stanu zdrowia, braku nadzwyczajnych kosztów związanych z utrzymaniem, środowiska, w którym się wychowuje oraz biorąc pod

uwagę sytuację osób zobowiązanych do alimentacji i zasadę równej stopy życiowej, zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletnich określić należy na poziomie około 1.300,00 zł miesięcznie.

Odnosząc się do sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji, Sąd stwierdza, iż po stronie matki małoletnich doszło do zmiany stosunków. P. S. obecnie pracuje uzyskując wynagrodzenie w kwocie ok. 3.500,00 zł miesięcznie. Natomiast jej sytuacja rodzinna i mieszkaniowa pozostała bez zmian.

Z kolei odnosząc się do sytuacji pozwanego P. D. (1), to zdaniem Sądu ulegała ona zmianie w zakresie sytuacji rodzinnej. Otóż w dacie poprzedniego rozstrzygnięcia, pozwany gospodarstwo domowe prowadził sam, a poza małoletnimi powodami nie miał innych osób na utrzymaniu. Obecnie P. D. (1) pozostaje w związku małżeńskim, ma na utrzymaniu również dwójkę małoletnich dzieci - R. i S., urodzonych jako wcześniaki, z czym wiąże się konieczność dodatkowej diagnostyki. Gospodarstwo domowe prowadzi z żoną, zatrudnioną jako nauczycielka oraz z ww. małoletnimi.

Jeśli zaś chodzi o możliwości zarobkowe, to zdaniem Sądu, pozwany nie wykorzystuje ich należycie pozostając, tak jak w dacie poprzedniego orzeczenia, bez stałego zatrudnienia, utrzymując się z prac dorywczych. Wbrew zgłaszanym zarzutom, P. D. (1) ma możliwość partycypowania w kosztach utrzymania powodów w wyższym zakresie aniżeli po 450,00 zł miesięcznie na każdego z nich. Otóż pozwany ma wyuczony zawód - mechanik samochodowy, posiada certyfikat spawacza, jest młody człowiekiem z doświadczeniem zawodowe - pracował już na równych stanowiskach, posiada prawo jazdy kat. B. Zdaniem Sądu, uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy nie może ulegać wątpliwości, iż jego możliwości zarobkowe kształtują się wyższym poziomem niż kwota 2.000,00 zł, którą deklarował jako dochód w ramach niniejszego postępowania. W szczególności nie zostało wykazane, aby stan zdrowia stanowił przeszkodę do podjęcia stałej pracy, umożliwiającej osiągnięcie dochodów pozwalających na partycypowanie w aktualnych usprawiedliwionych kosztach utrzymania powodów oraz zaspokajanie własnych potrzeb. W zakresie stanu zdrowia nie została wykazana żadna zmiana.

Dodatkowo wskazać należy, iż obecnie ojciec powodów swój obowiązek alimentacyjny wypełnia wyłącznie poprzez uiszczanie alimentów. Odmienne niż w poprzednim postępowaniu, P. D. (1) nie utrzymuje kontaktów z dziećmi, nie czyni im regularnie prezentów, co wpływa tym samym na finansowy zakres obowiązku alimentacyjnego. Ponadto na gruncie przedmiotowego postępowania oczywistym jest, że w związku z posiadaniem dzieci z kolejnego związku, pozwany został obciążony dodatkowym obowiązkiem, co jednakże nie zwalnia go z obowiązków wobec pozostałych dzieci i nie może uchylać obowiązku alimentacyjnego z uwzględnieniem ich aktualnych, usprawiedliwionych potrzeb.

Koszt utrzymania dziecka winien obciążać każdego z rodziców. Stosownie do art. 135 § 2 k.r.o., wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego. W okolicznościach niniejszej sprawy, zauważyć należy, iż upływ czasu wpływa na zakres koniecznych osobistych starań o wychowanie małoletnich. Inne są bowiem potrzeby opiekuńcze 11 i 9 - letnich dzieci, inne zaś gdy dzieci mają lat 17 i 15. Oczywistym jest, iż powodowie są dużo bardziej samodzielni, aniżeli w dacie poprzedniego orzeczenia, wolny czas spędzają już samodzielnie, obowiązki opiekuńcze mają obecne inny zakres i charakter. Nie ulega przy tym wątpliwości, że to wyłącznie matka małoletnich sprawuje codzienną, bieżącą opiekę i pieczę nad dziećmi, wypełniając w ten sposób w części swój obowiązek alimentacyjny. Skoro pozwany nie wypełnia w ogóle tychże obowiązków, jego obowiązek alimentacyjny sprowadzać się winien do dostarczania środków pieniężnych, z uwzględnieniem jednak aktualnych potrzeb opiekuńczych po stronie dzieci.

Biorąc pod uwagę wynikające z upływu czasu zwiększenie się zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletnich, które aktualnie oscylują na poziomie około 1.300,00 zł miesięcznie, uwzględniając zasadę równej stopy życiowej oraz zakres możliwości majątkowych i zarobkowych każdego ze zobowiązanych do alimentacji, Sąd za zasadne uznał podwyższenie alimentów do kwoty po 650,00 zł miesięcznie na rzecz każdego z powodów, oddalając dalej idące powództwo. Zdaniem Sądu wskazana kwota odpowiada zwiększeniu się zakresu usprawiedliwionych potrzeb Z. i J., przy jednoczesnym uwzględnieniu sytuacji majątkowej i zarobkowej zobowiązanych oraz uwzględnia zakres realizacji

przez rodziców zobowiązań alimentacyjnych poprzez osobiste starania o wychowanie dzieci. Natomiast dalej idące żądanie, w świetle zebranego materiału dowodowego, nie zostało wykazane, przekraczając jednocześnie możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania zawarte w pkt III uzasadnia brzmienie art. 102 k.p.c, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Uwzględniając charakter niniejszej sprawy, aktualną sytuację majątkową i życiową pozwanego, orzeczony zakres obowiązku alimentacyjnego, w ocenie Sądu zaistniały szczególne przesłanki do zastosowania zasady słuszności poprzez odstąpienie od obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Z uwagi na charakter sprawy w zakresie nieuwzględnionej części powództwa koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Orzeczenie zawarte w pkt V wyroku w przedmiocie nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności uzasadnia przepis art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.